

ASPECTE BIOGEOGRAFICE SEMNIFICATIVE PENTRU JUDEȚELE VASLUI ȘI GALAȚI

Sorin Geacu

1. Introducere

Județele Vaslui și Galați se află în partea de est a României între 45°25' și 46°59' latitudine nordică, ocupând o suprafață de 9784 km². Unitățile fizico-geografice reprezentative sunt Podișul Moldovei (cu subunitățile: Podișul Central Moldovenesc, Colinele Tutovei, Dealurile Fălciului și Podișul Covurluiului) și Câmpia Română (cu subunitatea Câmpia Tecuciului). Între limitele acestora se află porțiuni din luncile Prutului, Siretului, Dunării, Bârladului, iar în estul județului Vaslui se află depresiunile Elan-Sărata și Huși.

Altitudinile cresc de la 3 m în lunca Dunăre-Prut (est de Galați) la 484 m în Colinele Tutovei (dealul Cetatea, comuna Poienești). În ansamblu, orientarea generală a reliefului este de la nord la sud.

Caracterizate printr-un climat temperat continental cu nuanțe excesive și cu caracter de ariditate, în cuprinsul acestor județe, temperatura medie multianuală a aerului crește de la nord spre sud (9,2°C la Vaslui, 10,5°C la Galați), iar cantitatea medie multianuală de precipitații atmosferice scade de la nord la sud (594 mm la Florești-Vaslui la 368 mm la Schela-Galați).

Mărginită de ape mari (Dunăre, Prut, Siret), regiunea, în sectorul central, cu excepția râului Bârlad, este brăzdată doar de pâraie, majoritatea cu scurgere temporară. Dintre lacuri, unele sunt mari și foarte mari (Brateș – 2406 ha, Solești – 452 ha ș.a.).

Deși cea mai mare parte a teritoriului analizat face parte din provincia biogeografică Pontică, totuși, unele păduri, aflate la cele mai mari altitudini și edificate de gorunete ori fâgete, constituie cele mai estice areale încadrate provinciei biogeografice Central europene (Dacice). Conform actualei hărți a Europei utilizate în cercetarea biodiversității, arealul la care ne referim se încadrează provinciilor biogeografice «stepică» și «continentală».

Fiind puternic antropizat teritoriul acestor județe, suprafața forestieră însumează doar 115175 ha (78897 ha în județul Vaslui și 36278 ha în județul Galați), ceea ce reprezintă un procent de împădurire de 11,8%. În zonele mai izolate, se mai păstrează încă păduri mai mari (cuesta Racovei și nordul Colinelor Tutovei, arealele Huși-Crețești, Berești-Drăgușeni, Popeni-Epureni, Buciumeni).

Cercetările au dus la identificarea în această parte a țării a unor specii interesante din punct de vedere biogeografic, atât în lumea vegetală cât și în cea animală (fig. 1).

2. Specii meridionale rare de arbori

2.a. Prezența gârniței (*Quercus frainetto*) și a cerului (*Quercus cerris*).

Fitogeografic, gârnița este un element balcanic, iar cerul unul mediteraneean. Sunt specii caracteristice părților de vest, sud-vest și sud ale țării, în Moldova întâlnindu-se cu totul izolat, indivizii fiind rari, diseminați în arborete edificate de stejari xerothermofili (brumăriu și pufos).

Gârnița este întâlnită numai în Colinele Tutovei și Podișul Covurluiului. În județul Galați este semnalată în pădurile: Cincu (comuna Țepu), Dragomanu și Greci-La Tufani (comuna Gohor) în extremitatea sudică a Colinelor Tutovei, Nisa (comuna Bălășești) din Colinele Covurluiului și foarte sporadic la Gârboavele (comuna Tulucești), Bălțatu (comuna Slobozia Conachi), Miloș (comuna Smârdan), Mogoș (comuna Scânteiești) și cea de la sud de Băleni, toate în Câmpia Înaltă a Covurluiului.

Pe teritoriul județului Vaslui, această specie de cvercinee se întâlnește în pădurea Seaca de lângă Movileni (comuna Coroiești) în Colinele Tutovei. O porțiune din aceasta, a fost declarată rezervație naturală încă din 1973, prin Decizia nr. 220 a fostului Consiliu Popular al Județului Vaslui, ecosistemul fiind edificat de stejar brumăriu (*Quercus pedunculiflora*), stejar pufos (*Quercus pubescens*), gârniță, ulm (*Ulmus campestris*), gorun balcanic (*Quercus dalechampii*), arțar tătarăsc (*Acer tataricum*). Exemplare de gârniță, se pare că există și în pădurea Bădeana (comuna Tutova), și ea rezervație naturală tot din 1973. Recent, s-a constatat prezența gârniței în pădurea de lângă Bogdănești.

Gârnița, în Moldova, reprezintă limita de nord a unui areal disjunct păstrat în condiții locale. Originea ei se pare că este refugiul din nordul Dobrogei, de unde, odată cu încălzirea climatică postglaciară de la începutul Holocenului, alături de alte specii termofile, s-a infiltrat spre nord. Gârnițele din Colinele Tutovei (inclusiv cele semnalate în județul Bacău), în total circa 30 de stațiuni, au fost încadrate într-o asociație aparte – *Quercus farnetti-petraeae* (Bârcă, 1974). Toate gârnițele din regiune ar trebui ocrotite, pentru că au importanță fitogeografică în legătură cu evoluția silvostepii Moldovei.

Exemplare de cer se întâlnesc numai în județul Vaslui, în pădurile din nordul Dealurilor Fălcuiului, de lângă Huși (Dobrina) și Deleni (comuna Hoceni), dar și în Podișul Central Moldovenesc, în apropiere de Delești, în pădurea omonimă.

2.b. Existența unor specii meridionale de fag. Deși pe teritoriul acestor județe, făgetele ocupă suprafețe mici (arealele acestora fiind condiționate topoclimatic, pe versanții nordici, nord-estici, mai umbriți și mai umezi), totuși analizele ultimelor decenii, au dus la identificarea în unele făgete, în afara speciei predominante (*Fagus sylvatica*), a încă două: fagul de Crimeea (*Fagus taurica*) și fagul caucazian (*Fagus orientalis*). Prezența acestora a fost favorizată de poziția geografică a regiunii. Fitogeografic, fagul de Crimeea este un element balcanic-anatolic-tauric, iar cel caucazian de tip balcanic-anatolic-caucazian.

Fagul de Crimeea (găsit prima oară în 1931 în sud-vestul țării) a fost identificat în județul Vaslui în următoarele locuri: pădurea Buda-Rafaila (la sud de Rafaila, comuna Todirești), dealurile Ruleni-Prisaca (la sud-vest de Protopopești,

comuna Tăcuta), pădurea Potârnicchi (nord-vest de Corodești, comuna Gherghești), punctul «La Morișcă» din pădurea Micești (comuna Gherghești), în pădurile din vecinătatea satelor Florești, Oprișița (comuna Poienești), Lipovăț și Chițoc (comuna Lipovăț), apoi în pădurea Dobrina (Huși), pădurea Făgădău-Vlăscineasa (comuna Crețești), pădurile Hrusca Strâmbă și Valea Babei (comuna Bunești-Averești).

În județul Galați, acesta a fost identificat doar în extremitatea nordică, în pădurile: Buciumeni (la nord de comuna omonimă), Tihulești (la nord-vest de orașul Berești), «La Carieră» (sud de Bălăbănești), Bălănești (la nord-est de Cruceanu, comuna Bălăbănești) și un exemplar secular (21 m înălțime, circa 170 de ani) situat în punctul «Miroasa» la nord de Rădești. În anii '50 a existat un fag din această specie lângă satul Aldești (în dreptul «Râpii Fagului», comuna Berești-Meria).

Fagul caucazian (semnalat prima dată în 1943 în Banat) se întâlnește numai în câteva păduri din nord-estul județului Vaslui: Dobrina (lângă Huși), Făgădău și Vlăscineasa (comuna Crețești) și Hrusca Strâmbă (comuna Bunești-Averești).

3. Specii de păsări și mamifere pătrunse în mod natural

3.a. Guguștiucul, vrabia spaniolă și pietrarul negru. Sunt trei exemple de extindere a arealelor unor specii din fauna României, ornitologul D. Radu urmărind mult aceste aspecte.

Guguștiucul (*Streptopelia decaocto*) este un columbid originar din India. De aici a migrat spre nord-vest, astfel că, în secolul X ajunsese în Iran, iar apoi, în secolele XVII-XVIII era deja prezent la Istanbul, de unde s-a răspândit în Europa. Astfel, în 1837 era văzut la Filipopol (Bulgaria), primele exemplare în România fiind semnalate în 1877 la Calafat (jud. Dolj). La Galați a fost semnalat abia în 1950, după care s-a extins spre nord, astfel că, la Vaslui, s-a constatat abia în anul 1961. Este o specie sedentară, frecventă în jurul localităților.

Vrabia spaniolă sau negricioasă (*Passer hispaniolensis*) este element zoogeografic turkestaniano-mediteranean, fiind semnalată prima dată în România, ca pasăre cuibăritoare, la Agigea (jud. Constanța) în 1964. În Moldova, primele cuiburi ale acestei păsări, au fost identificate în județul Galați, la Pechea, Hanu Conachi și Vasile Alecsandri (comuna Braniștea) în 1973. În anul 1976, ea cuibărea deja și pe valea Bârladului (Umbrărești, Barcea, Drăgănești, Munteni), dar și în extremitatea nord-vestică a județului (Nicoarești). La sfârșitul anilor '80 a pătruns și în județul Vaslui.

Pietrarul negru (*Oenathe pleschanka*) este un component al avifaunei de tip turkestanic. Inițial prezent doar în Dobrogea, el s-a extins și spre nord-vest, astfel că, în 1960, a fost colectat lângă lacul Brateș (Galați). În 1978, se extinsese, mai spre nord-vest, atunci o pereche fiind identificată la Munteni la nord de Tecuci.

3.b. Enoul sau câinele enot (*Nyctereutes procyonoides*), este originar din Extremul Orient, fiind aclimatizat în estul Europei, de unde a pătruns natural, prin migrație (din Republica Moldova și Ucraina) și în fauna României. Preferă terenurile și pădurile din preajma apelor.

În 1951 s-au observat primele două exemplare lângă Galați, iar în 1953, tot în apropiere de Galați s-au identificat grupuri de enoți formate fiecare din câte 2-3

indivizi. În 1965 era deja semnalat și mai spre nord, în fostele raioane Bujor, Bârlad, Vaslui și Huși.

În județul Galați, numărul de exemplare de enot observate (cu deosebire în lunca Prutului) și raportate oficial a fost următorul: 5 în 1973, 25 în 1975, 18 în 1981, 22 în 1983, 5 în 1984, 10 în 1987, 5 în 2004.

În preajma lacului Brateș s-au observat 5 indivizi în 1973, tot 5 în 1975, 2 în 1981 și alți câțiva în 2003. În lunca de la confluența Dunăre-Prut s-au observat 5 exemplare în 1975, 3 în 1981 și 5 în 1984. Mai spre nord, în lunca Prutului de la est de Măstăcani și până la Vlădești s-au observat 15 exemplare în 1975 și 7 în 1981. În apropierea satului Rogojeni, tot pe malul Prutului, s-au observat 6 exemplare în 1981. În 1983, toate exemplarele au fost observate în lunca Prutului. În 1985, lângă balta Șovârca (Oancea) s-a găsit un culcuș unde au fost identificați 3 pui. În dreptul bălților Mața-Rădeanu (comuna Cavadinești), în deceniul 1980-1990, enoți s-au prins cu lațul (câteva exemplare/an). În 1994, la est de satele Tulucești și Șivița, s-au constatat mai multe exemplare.

Și în lunca Siretului s-a observat această specie, astfel că, în arealul Nămolosa-Hanu Conachi s-au constatat 48 exemplare de enot în intervalul 1990-1997, din care: 10 în 1991, 8 în 1993, câte 6 în 1990, 1992 și 1996, 5 în 1995, 4 în 1997 și 3 în 1994.

În județul Vaslui au fost semnalate mai multe exemplare de enot (comparativ cu județul Galați).

În intervalul 1981-1988 s-au raportat 101 exemplare astfel: câte 16 în anii 1981, 1983 și 1988, 13 în 1986, 12 în 1987, 10 în 1982 și câte 9 în anii 1984 și 1985. În perioada 1990-1997, numărul enoților observați a fost de 246, din care: 42 în 1997, câte 40 în anii 1995 și 1996, 38 în 1992, 29 în 1993, 27 în 1994, 20 în 1991 și 10 în 1990.

Cele mai multe exemplare s-au semnalat în lunca Prutului pe următoarele fonduri cinegetice:

- Pogănești: câte 9 ex. în 1994 și 1997, câte 8 ex. în 1992 și 1996, câte 7 ex. în anii 1986, 1991, 1993 și 1995, câte 5 ex. în anii 1987, 1988 și 1990, câte 4 ex. în 1983 și 1985, câte 3 exemplare în 1982 (unul fiind observat în dreptul podului de peste Prut de la Albița) și 1984 și 2 ex. în 1981. Acest fond include sectorul de luncă de la Albița în nord și până în dreptul satului Săratu (comuna Stănilești) în sud;

- Voloseni (sectorul de la est de Stănilești și Lunca Banului): 12 ex. în 1996, 9 ex. în 1997, 7 ex. în 1995, câte 5 ex. în 1993 și 1994, 4 în 1986, câte 3 ex. în anii 1981, 1982, 1984, 1985 și 1992, câte 2 ex. în 1983 și 1988 și câte 1 ex. în anii 1987, 1990 și 1991;

- Pojorăni: 15 ex. în 1992 și 1994, 14 ex. în 1995, 12 ex. în 1997, 9 ex. în 1996, 8 ex. în 1988, 7 ex. în 1991, 6 ex. în 1987 și 1993, 4 ex. în 1983 și 1990, 3 ex. în 1984, câte 2 ex. în anii 1981, 1982, 1985 și 1986. Aici se include sectorul de la Lunca Banului în nord și până la sud de Berezeni;

- Duda-Râșești (sectorul de la Albița până la limita cu județul Iași): 7 ex. în 1997, câte 4 ex. în 1995 și 1996, câte 2 ex. în 1993 și 1994 și câte 1 ex. în 1981 și 1992;

- pe valea Bârladului pe sectoarele: Sârbi-Secuia de pe fondul Costești (8 ex. în 1981, 6 ex. în 1983) și Bălteni-Buhăiești de pe fondul Bălteni (2 ex. în 1982);
- pe valea Crasnei pe fondul Gugești: 7 ex. în 1996, câte 5 ex. în anii 1993, 1994, 1995 și 1997, 3 ex. în 1992 și câte 1 ex. în 1988 și 1991 și
- pe valea Lohanului lângă Crețești (fondul de vânătoare Șișcani), câte 4 ex. în anii 1991, 1992 și 1993.

În 2004, doar în lunca Prutului, s-au observat 5 exemplare în județul Vaslui și tot 5 exemplare în județul Galați.

3.c. Șacalul (*Canis aureus*), specie invazivă, a fost semnalat prima oară, accidental, în anul 1954 pe teritoriul comunei Tulucești (punctul «La Forturi»), venit aici din nordul Dobrogei. Element zoogeografic nord tropical-anatolo-balcanic, șacalul s-a constituit în populație stabilă în Dobrogea (în deceniul 1970-1980), de unde a migrat și în Moldova. Astfel, în județul Galați s-a semnalat după 1989, iar în județul Vaslui, două exemplare au fost vânată lângă Huși în ziua de 24 februarie 1991.

Dacă până în 2000 numărul șacalilor văzuți era restrâns, începând din anul 2001, efectivele acestuia cresc, specia «cucerind» cea mai mare parte a teritoriului județului Galați, dar și cea de sud-est a județului Vaslui. Astfel, în județul Galați, dacă în anul 2001 s-au semnalat 22 șacali (pe fondurile de vânătoare Tulucești – 12, Cavadinești – 6 și Șendreni – 4), în 2005 numărul lor sporise de 6 ori (134 indivizi), iar în primăvara anului 2006 s-a constatat prezența a 146 de exemplare. Dacă în anul 2001, se întâlneau șacali pe toată valea Prutului, pe cea a Siretului ei au fost prezenți din 2001 (în apropiere de Șendreni), în 2004 se extinseseră până la Independența, iar în 2005 ajunseseră până dincolo de Nicorești. Din valea Siretului, s-a extins pe cea a Bârladului, fiind semnalat în 2006 până în dreptul Negrileștilor (comuna Munteni). Dinamica geografică a acestui mamifer este evidentă și numai dacă luăm în considerare faptul că el fusese observat în 2001 pe doar 3 fonduri cinegetice, iar în 2006 este semnalat pe încă 23 fonduri (Căprioara, Schela, Bălțatu, Călmățui, Umbrărești, Condrea, Furceni, Negrilești, Nicorești, Buciumeni, Rădești, Băneasa, Jorăști, Zărnești, Bujor, Viile, Vlădești, Rareș, Mogoș, Vlășcuța, Frumușița, Zătun și Suceveni). Lipsește încă din părțile centrală și de nord ale județului Galați (Matca, REDIU, Cudalbi, Smulți, Cerțești, Adam, Ghidigeni, Gohor, Țepu). La hotarul județului Galați cu județul Vaslui, pe fondul Cavadinești, dacă în 2001 s-au observat 6 exemplare, în 2003 s-au semnalat 8 exemplare, în 2005 -14 exemplare, iar în 2006 – 16 exemplare. Cei mai mulți indivizi în primăvara anului 2006 erau pe fondurile: Cavadinești (16 ex.), Condrea (15 ex.), Tulucești (10 ex.), Căprioara-Independența (10 ex.), Zătun (8 ex.), Vlășcuța (8 ex.) și Rădești (8 ex.). Comparativ cu anul 2005, în 2006, numărul exemplarelor de șacal observate, a fost mai mare pe fondurile: Căprioara, Bălțatu, Cavadinești, Băneasa, Jorăști și Mogoș. În sezonul vânătoresc 2005/2006, s-au împușcat 24 șacali pe teritoriul județului Galați (Condrea – 9, Furceni – 3, Rădești – 3, Căprioara – 2, Cavadinești – 2, Nicorești – 2, Vlășcuța – 2 și Bălțatu – 1).

4. Specii de mamifere colonizate antropice

Pentru valorificarea potențialului natural, diversificarea faunei de vertebrate terestre dar și îmbogățirea patrimoniului cinegetic, pe teritoriile acestor județe s-au introdus două specii de cervide: cerbul carpatin (*Cervus elaphus* L.) specie central-europeană și cerbul lopătar (*Dama dama* L.) element zoogeografic mediteranean-anatolic.

La punctele de colonizare s-au construit țarcuri de diferite mărimi, unde exemplarele aduse erau nu numai supravegheate, îngrijite și hrănite, dar li se urmărea și modul de adaptare la noile condiții. Dacă iarna se retrag în păduri, în celelalte anotimpuri cerbii se întâlnesc și pe terenurile agricole.

4.a. Cerbul carpatin. Această specie a fost colonizată în Colinele Tutovei, inițial în pădurea Gâdeasa de lângă Florești. Primele 3 exemplare s-au adus în 1972 de pe valea Cernei (Banat), iar în 1973 alte 3 exemplare din Transilvania (Năsăud), toate fiind ținute inițial într-un țarc, după care au fost lăsate libere. În anii 1977-1980, s-au mai adus 8 exemplare din județele Suceava și Vrancea. Apoi, efectivul acestora (exemplare) crește la 16 (2 masculi și 14 femele) în 1980, 23 (6 masculi, 22 femele) în 1983, 44 în 1986, 50 în 1989, 75 în 1994, atingând valoarea maximă în 1998 (90 - 30 masculi și 60 femele), după care scade la 50 în 2003 (17 masculi și 33 femele), 44 în 2004 (14 masculi și 30 femele), 42 în 2005 (14 masculi și 28 femele) și 37 în primăvara anului 2006 (11 masculi și 26 femele). Astfel, în raportul între sexe, în intervalul 1980-2004, se observă creșterea continuă a numărului de masculi din totalul efectivului, de la 12,5% în 1980, la 18,5% în 1983, 26,8% în 1986, 27,6% în 1989, până la 33,3% în 1994, 1998 și 2005. Dacă în pădurea Gâdeasa, cerbii formează o populație stabilă, în alte păduri (Humăria, Pietrăria, Oprișița, Fundu Luncii, Arșița) se întâlnesc doar temporar, și doar cu totul întâmplător putând fi văzuți și mai departe (spre Voinești în vest, Gherghești în sud și Chițoc-Căpușneni în est și sud-est).

De exemplu, în luna martie 1999, cerbul carpatin era prezent în următoarele păduri: Arșița (4 femele), Morăreni (3 masculi și 7 femele), Gâdeasa (21 masculi și 34 femele), Humăria (3 masculi și 7 femele), Poieniști (3 masculi și 7 femele) și Oprișița (femele).

Recoltări nu s-au făcut numai după anul 1992, cel mai bun trofeu, medaliat cu bronz, fiind obținut în anul 2000. Iarna, la hrănitori, i se administrează hrană însilozată, porumb, frunzare, concentrate. Pe fondul cinegetic Florești, se află 69 de hrănitori și 70 de sărării, unde i se administrează sare bulgări.

Din pădurile județului Iași, în ultimul deceniu, exemplare din această specie au migrat spre sud-est, astfel că prima ciută de cerb s-a semnalat în 1993 pe fondul cinegetic Valea Teiului, la nord de Huși. Din anul următor, câteva exemplare au devenit stabile în pădurea Dobrina. Astfel, în 1994 s-au observat aici 2 masculi și o femelă, în 1995 o ciută cu doi viței, în 1996 – 3 masculi și 5 femele, după care nu se mai observă până în anul 2000, când reapar 8 exemplare (4 masculi și 4 femele), același număr fiind observat și în anii următori. În 2005 s-au semnalat 2 tauri cu 6 ciute, iar în 2006, 2 tauri cu 3 ciute. Boncănitul cerbilor pe dealul Dobrina nu se face decât rar. Câte un exemplar s-a observat și mai departe, cum a fost cazul în luna august 2005, când o ciută s-a semnalat într-un lan de floarea soarelui lângă Oltenești.

Accidental, tot prin migrație din pădurile ieșene s-au mai semnalat cerbi carpatini în pădurile de pe teritoriul comunei Tăcuta (în 1998 chiar 23 indivizi) ori în cele de la nord de Băcești (câte 3 exemplare în anii 1986 și 1987, migrate din pădurea Dealul Lacului, comuna Țibănești).

Pe teritoriul județului Galați, cerb carpatin s-a întâlnit, accidental, doar în pădurea Torcești (comuna Umbrărești) situată pe malul stâng al Siretului. Aici s-a observat o ciută în primăvara anului 1975, iar apoi, un alt exemplar (mascul) s-a întâlnit în anii 2000 și 2001. Acestea au venit prin migrație din județul Vrancea.

4.b. Cerbul lopătar. Cronologic, pe teritoriul județului Galați, cerbul lopătar a fost colonizat întâi în partea de nord, iar apoi în cea de sud-vest.

În nordul județului, primele exemplare (5 tauri – 3 maturi și 2 sulțari și 13 femele – 9 mature și 4 tinere) au fost aduse la 21 decembrie 1957 din Banat (parcul Șarlota, județul Timiș), în prealabil urmărindu-se combaterea lupilor. Pentru cele 18 exemplare, s-a constituit un țarc la marginea pădurii Stroi, pe teritoriul administrativ al comunei Drăgușeni.

După ce a mai fost adus un lot tot de la Șarlota (3 masculi și 10 femele în 1960), au fost lăsați liberi, cerbii lopătari răspândindu-se în toate pădurile fondului cinegetic Adam (Stroi, Jerdia, Nisa, Banciu, Carieră), din bazinul superior al pârâului Hobana.

Datorită creșterii populației acestei specii, în unii ani s-au stabilit indivizi, adesea destul de mulți și în unele păduri vecine ca de exemplu, în intervalul 1987-1994 pe fondul cinegetic vecin, Cerțești (aflat la sud). Astfel, în pădurea Fundeanu (chiar și în pădurea Dealu Negru) de pe acest fond, în anul 1990, s-au observat 24 exemplare. Chiar și mai la sud de aceasta, în pădurea Motaș (comuna Smulți), au trecut două exemplare în luna octombrie 1989. Înspre est, în pădurile de pe teritoriul comunei Rădești, s-au observat, numai ocazional însă, câteva exemplare (1-5) în anii 1987, 1988, 2001, 2002 care reveneau în pădurile de pe valea Hobanei. Tot aici în anul 2005 s-au constatat 7 cerbi lopătari (2 tauri și 5 ciute), iar în luna martie 2006 – 8 indivizi (2 tauri și 6 ciute).

Populația stabilă de cerb lopătar din fondul cinegetic Adam (aparținător Ocolului Silvic Grivița) a avut următoarea evoluție numerică (exemplare): 34 în 1964 (11 masculi, 23 femele), 62 în 1978 (28 masculi, 34 femele), 184 în 1989 (67 masculi și 117 femele), atingând maximul în 1993 - 261 (72 masculi, 189 femele), după care scade la 133 în 1997 (41 masculi și 92 femele), 98 în 2002 (31 masculi, 67 femele) și 80 în 2006 (17 masculi și 63 femele).

Teritorial, în primăvara anului 1989, cerbii lopătari au fost constatați în pădurile: Nisa (18 masculi, 39 femele), Banciu (5 masculi, 18 femele), Jerdia-Stroi (33 masculi, 50 femele), Fundeanu (5 masculi, 8 femele) și Dealu Negru (6 masculi și 3 femele), iar în luna martie 1997 în pădurile: Banciu (8 masculi, 16 femele), Nisa (6 masculi, 10 femele), Carieră (6 masculi, 10 femele), Stroi (8 masculi, 22 femele), Jerdia (8 masculi, 17 femele) și Baicu (2 masculi, 3 femele).

În sud-vestul județului, cerbul lopătar a fost introdus inițial în pădurea Hanu Conachi (33 km sud de Tecuci), pe teritoriul administrativ al comunei Fundeni. Cele 7 exemplare aduse (3 masculi și 4 femele) în 1963, proveneau dintr-o pădure de lângă Timișoara. Ele au fost ținute inițial într-un țarc, după care au fost lăsate în libertate,

numărul lor ajungând la 13 în 1964 (4 masculi și 9 femele) și 19 în anul următor (6 masculi și 13 femele).

Între timp, efectivul a sporit, astfel că, din pădurea Hanu Conachi cerbii lopătari s-au răspândit spre nord în pădurile Blăjerei, Rediu, Diecheni, Bucești-Liești, Micleasca-Păușești și Șerbănești, păduri alcătuite predominant din salcâm. În perioada de vară, ei stau mult timp pe terenurile agricole vecine (mai ales cele de pe latura estică a acestor păduri). În 1969, efectivul ajunsese la 34 de indivizi (9 masculi și 25 de femele).

Din 1969, alți cerbi lopătari au migrat și mai spre nord (în 1969 doar un mascul și o femelă), constituindu-se, în 1970, un nucleu cu 8 exemplare și în marile păduri (1600 ha) de la est de Barcea (Dorasca, Drăgănești, Leonida, Bujor, Chipriote). Tot în 1969, un mascul și o femelă fuseseră împușcate în pădurea Condrea, venite acolo prin migrație dinspre Liești. Tot de acolo au provenit și cele câteva exemplare care au migrat accidental spre vest, viind văzute în prima parte a anilor '70 de valea Milcovului (județul Vrancea).

Azi, acest mamifer are populații stabile pe fondurile de vânătoare Hanu Conachi, Liești și Barcea (10-85 m altitudine), de pe teritoriile comunelor Fundeni, Ivești, Liești, Barcea și Drăgănești din Câmpia Tecuciului, subunitate a Câmpiei Române. Acestea sunt gospodărite de Ocoalele Silvice Hanu Conachi și Tecuci.

În primăvara anului 1989, pe teren, au fost observați în pădurile: Dorasca (13 masculi și 19 ciute), Chipriote-Perdele Drăgănești (2 masculi și 4 ciute), Leonida (6 masculi și 9 ciute) de pe fondul cinegetic Barcea, Micleasca (4 masculi, 6 ciute), Șerbănești (6 masculi, 8 ciute), Bucești (6 masculi și 7 femele) de pe fondul cinegetic Liești, iar pe fondul cinegetic Hanu Conachi, se observaseră 8 masculi cu 7 ciute în pădurea omonimă, 16 masculi cu 17 ciute în pădurea Fundeni și 2 masculi cu 3 ciute în pădurea Chitaroia. La sfârșitul lunii martie 1990, cerbi lopătari erau și în pădurile: Diecheni (4 masculi, 3 femele), Bucești (2 masculi, 2 femele) și Rediu (3 masculi cu 2 femele) pe fondul Liești, iar pe fondul Barcea, în pădurea Barcea Deal s-au observat 5 masculi cu 12 ciute în anul 1992.

Pe fondul Hanu Conachi, evoluția efectivelor a fost următoarea (exemplare): în 1986 – 70 (35 masculi, 35 femele), în 1990 – 45 (23 masculi, 22 femele), în 1994 – 32, în 1995 – 32 (14 masculi, 18 femele), în 1997 – 27 (8 masculi cu 19 femele), în 1999 – 17 (6 masculi și 11 femele), în 2001 – 19 (4 masculi și 15 femele), în 2002 – 18 (4 masculi, 14 femele), în 2003 – 22, în 2005 – 20 (5 masculi și 15 femele) iar în 2006 – 18 (4 masculi și 14 femele).

Dinamica efectivelor pe fondul Liești a variat astfel (exemplare): în 1986 – 70 (35 masculi și 35 femele), în 1990 – 35 (18 masculi și 17 femele), în 1994 – 29, în 1995 – 29 (13 masculi și 16 femele), în 1997 – 27 (9 masculi cu 18 femele), în 1999 – 38 (9 masculi și 29 femele), în 2001 – 35 (9 masculi și 26 femele), în 2002 – 32 (7 masculi și 25 femele), în 2003 – 32, în 2005 – 30 (11 masculi și 19 femele) iar în 2006 – 24 (9 masculi și 15 femele).

Numărul de cerbi lopătari observați pe fondul Barcea a evoluat astfel (exemplare) : în 1986 – 105 (45 masculi și 60 femele), în 1990 – 146 (67 masculi și 79 femele), în 1995 – 78 (33 masculi și 45 femele), în 1996 – 79 (32 masculi și 47 femele), în 1999 – 86 (35 masculi și 51 femele), în 2001 – 89 (37 masculi și 52

femele), în 2002 - 77 (25 masculi și 52 femele), în 2003 - 72 (24 masculi și 48 femele), în 2004 - 74 (24 masculi și 50 femele), în 2005 - 54 (20 masculi și 34 femele) iar în 2006 - 56 (22 masculi și 34 femele). Distribuția lor în pădurile fondului la începutul primăverii anului 2003 era următoarea: câte 4 masculi și 6 femele în Chipriote și Dorasca, 5 masculi și 9 femele în pădurea Barcea Deal, 6 masculi și 8 femele în Drăgănești, și 3 masculi și 4 femele în pădurile Leonida și Bujoru.

În anul 2001, exemplare (3 masculi și 6 femele) de pe fondul Hanu Conachi au migrat la sud de Siret pe teritoriul comunei Nămolosa. În 2002 aici erau 2 masculi și 5 femele, iar în 2003 erau 5 exemplare. În anul 2004, acestea au migrat și mai spre sud-est în pădurile și hățișurile din lungul Siretului pe fondul cinegetic Căprioara (pe teritoriul comunei Independența). Aici, în anii 2004, 2005 și 2006 s-au observat câte 5 indivizi (un mascul și 4 ciute).

Raportul numeric între sexe (număr masculi/număr femele), în 2006 este de: $\frac{1}{4}$ la Căprioara, $\frac{1}{3,7}$ la Adam, $\frac{1}{3,5}$ la Hanu Conachi, $\frac{1}{3}$ la Rădești, $\frac{1}{1,6}$ la Liești și $\frac{1}{1,5}$ la Barcea.

Recoltarea acestui mamifer s-a făcut din 1966 în Ocolul Silvic Hanu Conachi și din sezonul 1975/1976 în Ocolul Silvic Grivița. În 1974, în tot județul, s-au recoltat 4 exemplare (câte un mascul și o femelă pe fondurile cinegetice Hanu Conachi și Liești), iar în anul următor 14 exemplare: 2 masculi și 5 femele pe fondul Liești, un mascul și 2 femele la Adam și câte un mascul și o femelă pe fondurile Barcea și Hanu Conachi. În deceniul 1986-1995 s-au recoltat 222 exemplare de cerb lopătar (Adam - 90, Hanu Conachi - 47, Barcea - 44, Liești - 41). Cele mai multe exemplare s-au recoltat astfel: 17 pe Adam (1987), 16 pe Adam (1986), 13 pe Liești în 1989, 11 pe Hanu în 1987 și 11 pe Barcea în 1989. În sezonul vânătoresc 1997-1998, în județ, s-au recoltat 21 exemplare (3 masculi și 18 femele). S-au obținut trofee valoroase, unele medaliabile cu bronz (pe fondul Adam în 1988, 2000 și 2002).

Iarna, la hrănitori (62 Adam, 36 Barcea, 22 Hanu Conachi, 14 Liești), li se administrează porumb, fân, plante suculente, semințe și fructe, frunzare etc. Sarea li se asigură în sărării (124 Adam, 50 Hanu Conachi, 40 Liești, 40 Barcea).

Pe teren, s-au găsit și exemplare moarte: în apropiere de Hanu Conachi, 2 în 1981 (datorită intoxicației cu îngrășăminte) și 1 în 1984, în 1992 la Adam - un mascul și 2 femele, iar pe fondul Barcea în ziua de 20 octombrie 1990 - 2 masculi (căzuți într-un canal de irigații) și o ciută în 1992.

Au fost și cazuri de albinism. Astfel, în adresa 1534 din 24 IV 1970, Inspectoratul Silvic Galați informa Direcția Economiei Vânătorului din București, de faptul că recoltase, la Hanu Conachi, o ciută complet albă și că, tot acolo, se mai observaseră 1-2 ciute care manifestau fenomenul de albinism și care trebuiau recoltate.

În ansamblu, pe teritoriul județului Galați, efectivul de cerb lopătar a crescut de la 63 exemplare (26 masculi și 37 femele) în 1970 (Hanu Conachi - 14 masculi și 20 femele, Liești - 2 masculi și 3 femele, Barcea - 3 masculi și 5 femele, Adam 7 masculi și 9 femele) la 425 exemplare în 1989 (Hanu Conachi - 25 masculi și 30 femele, Liești - 15 masculi și 20 femele, Barcea - 65 masculi și 85 femele, Adam 55 masculi și 110 femele, Cerțești 10 masculi și 10 femele), scăzând apoi la 191 exemplare în primăvara anului 2006, repartizate în două populații fără legătură între

ele: una mai mare dar mai dispersată în Câmpia Tecuciului (103 indivizi) și alta concentrată în bazinul Hobanei din Colinele Covurluiului (88 indivizi).

Pe teritoriul județului Vaslui, cerbul lopătar a fost colonizat la mijlocul anilor '60, exemplarele provenind tot de la Șarlota (jud. Timiș). Țarcul în care au fost ținuți inițial a fost în pădurea de lângă Șișcani. În 1969 erau 9 exemplare (3 masculi și 6 ciute) în pădurile de lângă Huși. Efectivul lor a crescut puțin, unele exemplare, accidental, s-au văzut în anii 1978-1979 spre nord-est până în pădurea Bogdana-Voloseni. În anul 1980, s-au întâlnit 3 masculi și 6 femele în pădurea Uliu (Șișcani), 4 masculi și 5 femele în pădurile Dobrina și Vlăscineasa (Huși) și 2 masculi și 2 femele în pădurile de pe fondul cinegetic Valea Teiului la nord de Huși. În 1982, în nord-vestul județului Vaslui, s-au observat 24 de cerbi lopătari, ultimul exemplar fiind văzut în anul 1986 în pădurea de pe dealul Dobrina. Accidental, în anul 1981, s-au semnalat 5 indivizi și în pădurea Făgădău (comuna Lipovăț).

5. Concluzii

Speciile meridionale de floră și faună prezentate au importanță biogeografică pentru ambele județe, unele având caracter invaziv (cum este șacalul). Altele au fost introduse antropic, semnificație având cerbul carpatin pentru județul Vaslui și cerbul lopătar pentru județul Galați.

Locurile în care au fost identificate *Fagus orientalis* și *Fagus taurica*, constituie punți de legătură între stațiunile din Dobrogea de Nord cu cele din Podișul Central Moldovenesc. Interesante sunt și locurile în care vegetează cele trei specii de fag.

În «Cartea Roșie a vertebratelor din România» sunt înscrise cerbul carpatin, cerbul lopătar și șacalul, care, pe baza clasificărilor Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (U.I.C.N.), au statut de «specii vulnerabile».

Bibliografie:

Bârcă, C., *Ocrotirea naturii în Colinele Tutovei*, Ocrotirea Naturii, tom 18, nr. 2, Edit. Academiei, București, 1974.

Bunescu, Alexandra, *Contribuții la studiul răspândirii geografice a unor animale mediteraneene din R.P. Română. Nota II – Vertebrate*, Probleme de Geografie, vol. 8, Edit. Academiei, București, 1961.

Burduja, C., Mihai, Gh., Sârbu, I., *O nouă contribuție asupra răspândirii speciilor *Fagus orientalis* Lipski și *Fagus taurica* Popl. în R. S. România*, Lucrări Științifice, vol. V, Institutul Pedagogic Galați, 1971.

Burduja, C., Sârbu, I., Lupu, I., A., *Contribuții la cunoașterea taxonomică, corologică și fitocenotică a fagului în spațiul pericarpatic al Moldovei*, Culegere se studii și articole de biologie, vol. 2, Grădina Botanică a Universității "Al. I. Cuza" Iași, 1982.

Dobrescu, C., Bârcă, C., Lazăr, Maria, *Contribuții la cunoașterea chorologiei speciilor de Fagus orientalis Lipski și Fagus taurica Popl. în R. P. R.*, Analele Științifice ale Universității “Al. I. Cuza” Iași, secț. Ila (Biologie), tom IX, fasc. 2, Iași, 1963.

Geacu, S., *Colinele Covurluiului. Potențial ecologic. Comunități biologice. Modificarea antropică a peisajului geografic*, Edit. Univers Enciclopedic, București, 2002.

Geacu, S., *Cerbul lopătar (Dama dama L.) în județul Galați*, în «Oltenia. Studii și Comunicări. Științele Naturii», vol. XIX, Edit. Sitech, Craiova, 2003.

Geacu, S., Anchidin, V., *Cerbul (Cervus elaphus L.) în nord-estul Colinelor Tutovei*, Revista Geografică, tom IX (2002), Academia Română, Institutul de Geografie, București, 2003.

Geacu, S., Anchidin, V., *Cercetări biogeografice în pădurile de la sud-vest de Vaslui*, Revista Geografică, tom XI (2004), Academia Română, Institutul de Geografie, București, 2005.

Geacu, S., *Un mamifer din estul Asiei în fauna României – enotul (Nyctereutes procyonoides Gray)*, Analele Universității «Hyperion», Seria Geografie, tom II, București, 2005.

Munteanu, D., *Analiza zoogeografică a avifaunei române*, Nymphaea, vol. II, Oradea, 1974.

Murariu, D., *Contributions à la connaissance de la faune du département Vrancea. Cl. Mammalia*, Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle «Grigore Antipa», vol. XVII, București, 1976.

Pătrașc, Adriana, Geacu, S., *Cercetări asupra pădurilor de stejar brumăriu și stejar pufos din Câmpia Covurluiului*, Buletinul Grădinii Botanice Iași, tom 5, Edit. Universității “Al. I. Cuza” Iași, 1995.

Radu, D., *Expansiunea recentă a speciei Streptopelia decaocto în Palearctic*, Analele Universității “C. I. Parhon”, Ser. Științe Naturale, vol. 19, București, 1958.

Sanda, V., Popescu, A., Doltu, M., I., Doniță, N., *Caracterizarea ecologică și fitocenologică a speciilor spontane din flora României*, Studii și Comunicări, Ser. Științe Naturale, vol. 25, Supliment, Muzeul Brukenthal, Sibiu, 1983.

Vițalariu, Gh., Horeanu, Cl., *Corological contributions to the flora of Romania*, Analele Științifice ale Universității “Al. I. Cuza” Iași, secț. Ila (Biologie vegetală), tom XXXVIII, Iași, 1992.

*** *Vânătorul și Pescarul Sportiv/ Vânătorul și Pescarul Român*, București, 1969-1995.

*** *Cartea Roșie a vertebratelor din România*, Edit. Curtea Veche, București, 2005.

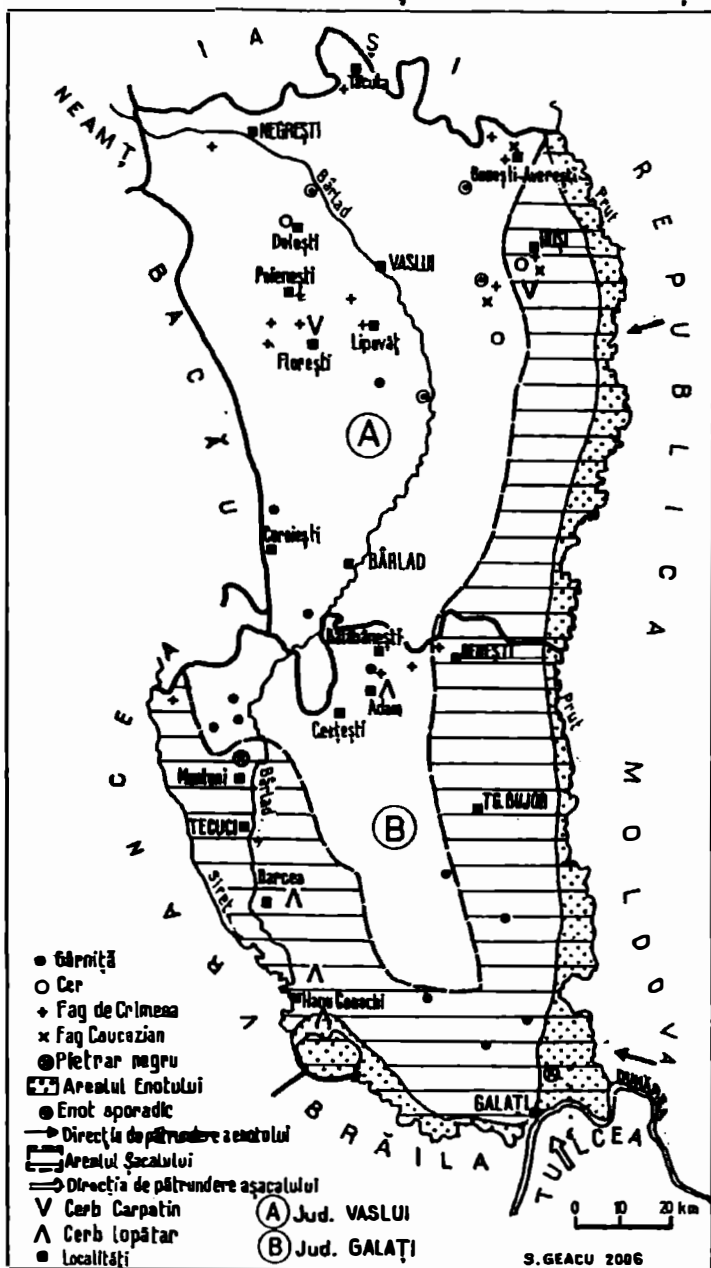
SIGNIFICANT BIOGEOGRAPHICAL ASPECTS IN VASLUI AND GALAȚI COUNTIES

SUMMARY

The paper analyses some southern floristic and faunistic species of biogeographical importance for both counties (*Quercus frainetto*, *Fagus taurica*, *Fagus orientalis*, *Streptopelia decaocto*, *Passer hispaniolensis*, *Oenathe pleschanka*, *Nyctereutes procyonoides*, *Canis aureus*, *Cervus elaphus*, *Dama dama*), some of which are invasive (e.g. the jackel). Others, the roe deer in Vaslui County and the falow deer in Galați County, have been introduced by man.

The sites in which Caucasus beech and Crimea beech have been identified represent a bridge between the stations of North Dobrogea and of the Central Moldavian Plateau. As valuable are the sites which shelter three beech species (*Fagus sylvatica*, *Fagus taurica* and *Fagus orientalis*).

The “Red Book of Vertebrates in Romania”, lists *Canis aureus*, *Cervus elaphus* and *Dama dama* which, according to the International Union for Nature Conservation (U.I.C.N.), are designated as “vulnerable” species.



Specii cu valoare biogeografică în județele Vaslui și Galați